

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W Imię Boże!

Rok założenia 1894

Wydanie główne

Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze,
poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1812 Grudziądz, Droga Pąkowska

Założyciel Wiktor Kulerski

P.K.O. Poznań nr. 200420

Mussolini doradza Hitlerowi umiar Pośrednictwo Paryża między Pragą i Warszawą

Paryż. Wynik rozmów Hitlera z Mussolinim francuskie koła polityczne oceniają spokojnie. Panuje tu przekonanie, że porozumienie włosko-niemieckie, które podminowało Europę w dobie zatargu angielsko-włoskiego o Abisynię i basen śródziemnomorski, stało się w miejscu. Wzmocniony układem z Anglią Mussolini nie poddał się planom Hitlera w sprawie basenu naddunajskiego i Czechosłowacji.

Pewne jest, że Mussolini doradzał Hitlerowi umiar w sprawie dążeń Niemców sudeckich, wchodzących w skład państwa czechosłowackiego. Mówi się nawet, że Mussolini zdecydował się poprzeć akcję pojednawczą angielsko-francuską, zmierzającą do wyrównania nieporozumienia niemiecko-czeskiego w sprawie Niemców sudeckich. A więc Mussolini stanął na stanowisku całości i nietykalności Czechosłowacji, odrzucając plany rozbioru tego państwa.

Jednakowoż Mussolini będzie doradzał Pradze i w tym kierunku oddziaływał w Londynie i Paryżu, aby Czechosłowacja, posiadająca liczne mniejszości narodowe, przekształcała się w państwo związkowe na wzór Szwajcarii. Tak przekształcona Czechosłowacja byłaby zneutralizować i pozostawałaby pod opieką mocarstw. Dużą rolę w tej opiece plan Mussoliniego przy-

znaje Polsce, która by neutralizowała nacisk na Pragę Berlina.

Sfery polityczne Paryża przywiązują duże znaczenie do wizyty posła czechosłowackiego Sławika

u min. Becka i wyrażają nadzieję, że rozwijająca się współpraca gospodarcza między Pragą a Warszawą przyczyni się do poprawienia stosunków między obu państwami.

Czego żądają młodoniemcy w Polsce

Poznań. — Obecnie dopiero dochodzą bliższe szczegóły z pierwszomajowego „apelu niemieckiego” w Poznaniu.

Przywódcę „młodoniemców” w Polsce, kierownik krajowy — senator Wiesner, wysunął nast. żądania i wskazania dla akcji niemieckiej w Polsce:

- 1) Walka o szkoły niemieckie.
- 2) Walka o pracę i chleb.
- 3) Walka o ziemię.

Dzieci w szkołach niemieckich muszą być wychowywane przez nau-

czycieli Niemców w duchu niemieckim. Reforma rolna w Polsce oraz ustawa o pasie granicznym są wysocze krzywdzące Niemców. Zasadnicze założenia ruchu młodoniemieckiego w Polsce zostały określone nast.: 1) muszą zostać zerwane granice międzydzielnicowe, rozdzielające mniejszość niemiecką w Polsce, 2) musi być osiągnięta jedność organizacyjna wszystkich Niemców w Polsce, 3) jednolita organizacja musi zostać przepojona ideą narodowego socjalizmu.

Wielka katastrofa górnicza w Anglii

Londyn. — W jednej z kopalń w środkowej Anglii wydarzyła się straszliwa eksplozja gazów, wskutek czego zasypanych zostało ponad 100 górników. Natychmiastowo wszczęta akcja ratownicza doprowadziła do wydobywania pozostałych przy życiu 30 górników, reszta zaś wskutek wybuchu najprawdopodobniej postradała życie.

Eksplozja nastąpiła o godz. 6

rano. Jedna z szacht została zaskoczona eksplozją w odległości mili od windy. Po pierwszej eksplozji w 2 godziny nastąpiła druga, która utrudniła akcję ratunkową, ponieważ po niej dostęp do miejsca, gdzie znajdowali się górnicy okazał się niemożliwy.

Jest to jedna z największych katastrof górniczych w historii Anglii.

Spisek na życie Stalina

Tokio. — Japoński dziennik „Hoczi Szimbun” donosi iż w Sowieciech aresztowano ponad 200 oficerów czerwonej armii pod zarzutem spisku przeciwko Stalinowi i Woroszyłowowi. Spiskowcy mieli zamiar zamordować Stalina i Woroszyłowa w dniu 1 maja.

Wedle doniesień otrzymanych przez wspomniany dziennik z Wla-

dywestoku — spisek został wykryty przez komisarzy spraw wewn. Jeżowa przy współpracy szefa sztabu czerwonej armii Szaposznikowa. Na czele spisku stali płk. Andrzejew i mjr. Stuwolog.

Po wykryciu spisku, dokonywane są w całym Związku Sowieckim masowe aresztowania.

Sesja Rady Ligi Narodów

Genewa. — Rozpoczęła się tu 101-sza sesja Rady Ligi Narodów. Na porządku obrad Rady znajdują się następujące sprawy. Uznanie zaboru Abisynii, uznanie neutralności Szwajcarii i sprawa hiszpańska. Będzie również omawiany wniosek w sprawie nawiazania

przez Ligę rozmów z państwami nie należącymi do Ligi Narodów na temat reformy paktu Ligi Narodów.

Jak donoszą, na sesję Rady Ligi wyjechał z Londynu i b. cesarz Abisynii Haile Sellassie.

Zarys nowego układu sił w Europie

W okresie ostatnich tygodni Europa żyje w niezwykłym podnieceniu i zainteresowaniu. Przyczyn i powodów do tego wielkiego zainteresowania dostarczają światu czasy ostatnie aż nadto, fakty zaś i wydarzenia wywołujące to zainteresowanie stanowią przełomowe momenty w okresie lat powojennych. Żyjemy bowiem w okresie ustalania nowych zasad w układach międzynarodowych bezpieczeństwa światowego.

W dotychczasowym układzie międzynarodowym, bezpieczeństwa państw i bezpieczeństwo pokoju światowego oparte były na gwarancjach Ligi Narodów i układach wynikających z Traktatu Wersalskiego. W miarę jednak tego jak gwarancje Ligi Narodów słabły, a imperializm niemiecki odradzał się łamiąc stale coraz to nowe ograniczenia Traktatu Wersalskiego, stało się jasnym, że jeżeli świat nie znajdzie nowych sposobów poskramiania zaborczości państw totalnych, to Europa stanie się wkrótce terenem nowej i okrutniejszej jeszcze aniżeli w czasie wojny światowej, rzezi międzynarodowej.

Ten okres nowych zasad w układach międzynarodowych, zapoczątkowało podpisanie w roku ubiegłym umowy antykomunistycznej niemiecko-włosko-japońskiej a więc właściwie sojuszu tych trzech państw rządzonych systemami dyktatorskimi. Główną zaś osią tego układu stała się oś Berlin—Rzym. By wzmocnić jeszcze ten sojusz niemiecko-włoski, nie cofnięto się również przed zbrojną interwencją w Hiszpanii, gdzie wysyłano masowo i sprzęt wojenny i ochotników, byle tylko zyskać nowego partnera w swojej grupie.

Kiedy i w tym wewnętrznym konflikcie hiszpańskim nie pomogły ni prośby, ni groźby, ni komitety nieinterwencji, zaś niemieccy gwałciciele pokoju coraz bezczelniej potrzasały nad Europą żagwią wojenną, mocarstwa Zachodu przyłączyły się również do wzmacniania i montowania silnej przeciwwagi sojuszu niemiecko-włoskiego.

Jesteśmy więc świadkami tworzenia się nowych sojuszków, paktyw i przymierzy. Do gry tej wystąpiły z jednej strony Niemcy i Włochy, a z drugiej strony Anglia i Francja. Gra ta ma jednak wiele niespodzianek. Nie spodziewał się na przykład Hitler że tak pięknie zapowiadając się dla Niemiec sojusz z Włochami, dzięki sprytnej polityce Anglii, zacznie szwankować, nie spodziewał się, że

(Dokończenie na stronie 2-giej)

Prof. Bartel na widowni

W dniach ostatnich Prezydent Rzplitej mianował profesora Bartla senatorem. W kołach politycznych do nominacji tej przywiązują poważne znaczenie. Mówi się, że mianowanie to oznacza nowe wybory do sejmu i senatu.

Potwierdzenie tego mniemania ma się znaleźć w pierwszej już mowie, jaką prof. Bartel wygłosi na plenarnym posiedzeniu Senatu.

Koła polityczne przypuszczają, że chodziłoby w tych wyborach „bartelowskich” o pogodzenie lewicy opozycyjnej z lewicą sanacyjną, której p. Bartel jest wybitnym przedstawicielem.

Są to oczywiście wszystko domysły, od których się w obecnej „erze wywiadów i zaprzeczeń” aż roi.

Sukces Targów Poznańskich

Poznań. — W niedzielę 8 bm. od było się zamknięcie Targów Poznańskich. W ciągu 8 dni wystawę zwiedziło około 320 tysięcy osób, zaś zawarte transakcje osiągały sumę 140 milionów złotych.

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Włochy po za Niemcami zechcą rozmawiać i zawierać układy z państwami stojącymi w obozie przeciwnym. Natomiast wierzył, że po serdecznym przyjęciu jakie zgótowano Mussoliniemu w Berlinie i po osiągnięciu wspólnej granicy z Włochami czego dokonał Hitler przez zajęcie Austrii, sojusz niemiecko-włoski będzie tak silny, że będą mogli pozwolić sobie Niemcy, na dalsze zagarnianie ziem zamieszkałych przez mniejszości niemieckie.

Tymczasem w planach tych zaszły nagle pokrzyżowania i nadzieje Hitlera na bliskie władztwo nad Europą zbladły. Dotychczas między Anglią i Włochami istniały sporne kwestie dotyczące panowania na morzu Śródziemnym. Przed niedawnym czasem, jak to w swoim czasie pisaliśmy wszystkie te sporne kwestie rozstrzygnięto i uregulowano podpisaniem umowy włosko-angielskiej. W ślad za tem ma pójść i Francja rozstrzygając i normując zawarciem umowy sporne kwestie francusko-włoskie na morzu Śródziemnym i Afryce Północnej.

Zorientował się przeto Hitler, że jego bezwzględny i brutalny planom zmierzającym bez skrupułów do władztwa nad Europą, skutecznie i sprytnie przeciwstawia się dyplomacja Anglii i Francji. Zawarcie porozumienia włosko-angielskiego, oraz bliskie zawarcie porozumienia włosko-francuskiego, mocno osłabiły przyjaźń niemiecko-włoską, na którą to przyjaźń tak wiele liczył Hitler.

Ujednolajnienie dowództwa nad siłami zbrojnymi Anglii i Francji, stwarzanie wspólnych baz materiałowych we Francji, a obecnie zawieranie umów między Anglią, Francją i Włochami, ochładza oczywiście zaborcze zapędy niemieckie. Bowiem tylko postawienie Niemiec na osobności, jako państwa najbardziej zagrażającego bezpieczeństwu i pokojowi światowemu może zapewnić Europie i światu pokój.

Temu nowemu układowi sił w Europie nie zdoła przeszkodzić i odbyta ostatnio wizyta Hitlera w Rzymie. Bowiem jak donoszą ostatnie wiadomości, wizyta Hitlera w Rzymie nie przyniosła pogłębienia sojuszu niemiecko-włoskiego, na co tak mocno liczył Hitler. Przeciwnie po zapewnieniach wzajemnych o dalszym prowadzeniu polityki najlepiej odpowiadającej interesom obu narodów, zastrzegły sobie Włochy swobodę ruchów w ustalaniu stosunków z Francją, radził też Mussolini Hitlerowi umiarkowanie w stosunku do Czechosłowacji.

Wydarzenia ostatnie na terenie międzynarodowym wskazują więc wyraźnie zahamowanie zacieśniania sojuszu niemiecko-włoskiego, i rozszerzanie sojuszu francusko-angielskiego i na Włochy. (Gł.)

Procesy o wielkie nadużycia urzędnicze

Prokurator Sądu Okręgowego w Sosnowcu kończy opracowanie aktu oskarżenia w głośnej sprawie o nadużycia kolejowe. Jest to niezwykła afery, której wykrzyście wywołało olbrzymie wrażenie. Zamieszanych w afery jest kilkunastu urzędników kolejowych, w tym kilku wyższych funkcjonariuszy państwowych, oraz kilku kupców i przemysłowców. Nici afery sięgają do wszystkich niemal miejscowości Zagłębia — Zabkowice, Dąbrowy Górniczej, Sosnowca, Zawiercia, Sławkowa i innych miast. Nadużycia sięgają sumy kilkuset tysięcy złotych. Proces potrwa kilka tygodni.

Sąd okręgowy w Warszawie skazał b. komornika warszawskiego Barylskiego na 4 lata więzienia, zaś jego pomocników: Wolfryda i Kenigsweina po 10 miesięcy więzienia.

Barylski przez długi czas popełniał kradzieże pieniędzy skarbowych, oraz działał na szkodę klientów. Był on w porozumieniu z hje-nami licytacyjnymi i dopuszczał się różnych „kombinacji”. Skargę przeciwko nieuczciwemu komornikowi wniosła do sądu okr. p. Czajewiczowa, której Barylski sprzedał rzeczy z licytacji wartości około 10.000 zł. za 133 zł.

Po zgonie śp. Aleksandra Świętochowskiego

Do rodziny śp. Aleksandra Świętochowskiego napływają ciągle jeszcze kondolencje.

Poniżej cytujemy list, zawierający ciekawe szczegóły historyczne, jaki przysłał gen. Władysław Sikorski p. Ryszardowi Świętochowskiemu, synowi zmarłego, wielkiego pisarza:

Warszawa, 26. 4. 1938.

Drogi!

Znasz mój stosunek osobisty do Twego wielkiego a zmarłego niestety Ojca. Datuje się on od owej chwili pa-mietnej, w której nawiązałem z Nim kontakt, jako przywódca młodzieży i prezes Bratniej Pomocy Słuch. Politechniki lwowskiej. Jego tak bardzo przyjazne odnośnienie się do mnie ugruntowała bitwa pod Warszawą w 1920 roku. Gołotażyna znalazła się wtedy w ogniu walk, które ze zmieniającym w tym miejscu szczęściem toczyły oddziały dowodzonej przeze mnie armii.

Śp. Ojciec Twój, ogarnięty i nekany bezlitośnie przez bolszewików przebywał w ich mocy przeszło tydzień. — Aż przyniesliśmy Mu wyzwolenie. O takich chwilach nie zapomina się nigdy.

Ze śp. A. Świętochowskim pozostawałem w kontakcie ideowym do ostatnich niemal chwil. Byłem stale pod urokiem tego potężnego geniuszu rasy i głoszonego przez Niego z żarliwością młodzieńczą hasła. Wyrastała na ich tle Polska wolna, rzadna i sprawiedliwa, Polska naprawdę silna, która stanie naprzeciw potężnej mocy z chwila, gdy zerwane zostaną zasłony, przesłaniające nam rzeczywistość dzisiejszą.

Wiem jak odczuwasz boleśnie tę stratę niepowetowaną dla nas wszystkich. Cóż Ci więc napisać mogę w tej chwili. Chyba to, że pozostaniemy w czynach wierni ideom, głoszonym — przez Twego Ojca. Będzie to hołd należny Zmarłemu, który jako wspaniały dał słowiański królowski polskiej literaturze i publicystyce naszego wieku.

Żona moja przyłącza się całym sercem do tych słów, oddając część najgłębszą pamięci nieugiętego Samotnika.

Uścisk dłoni serdeczny i przyjaźni łączę

oddany

Sikorski

W obronie demokracji Anglia musi się zbroić

Londyn. Minister spraw wewnętrznych, sir Samuel Hoare wygłosił w Rotary klubie przemówienie, w którym m. in. oświadczył, że gdyby Anglia dwa lata temu była lepiej uzbrojona, nie doszłoby do przesilenia abisyńskiego. Anglia okazała w ciągu ostatnich lat zbyt dużą tolerancję i była zbyt optymistyczna. Jeżeli jakieś państwo nie rozporządza dostatecznymi siłami zbrojnymi, jako instrumentem wywierania skutecznego nacisku, nigdy nie zdoła zrealizować swych zamierzeń.

Sir Samuel Hoare podkreślił dążenie Anglii do ścisłej współpracy ze Stanami Zjednoczonymi i oświadczył m. in., że „Anglia i Stany Zjednoczone są wyrazicielami ideałów demokratycznych. Jeżeli ludność obu tych państw ogarnięta zostanie falą faszystów, względnie komunizmu, nastanie zmierzch demokracji”. Anglia potrzebuje nieodwołnie skutecznego dozbrojenia, gdyż tylko odpowiednia siła wojskowa może uratować zasady demokratyczne.

Nowa secesja z ozonowego ZMP

W prasie stołecznej okazał się następujący komunikat:

W dniu 3 maja rb. w czasie Święta Narodowego, grupa przeważnie świeżo przyjętych czł. w szeregi Z.M.P. rekrutujących się z b. członków Legionu Młodych dokonała najścia na lokal przy ul. Szerokiej 22, gdzie mieści się siedziba Zw. Mł. Polski, którego kierownikiem jest Jerzy Rutkowski, zabierając tam różne akta i przedmioty. My niżej podpisani, stojąc na straży idei Przełomu Narodowego, nie będziemy nigdy walczyć w jakiegokol-

wiek bądź formie z żadną organizacją o tej samej ideologii nacjonalistycznej.

Potępiając metody działania nowych ludzi na terenie (Z. M. P.) Związku Młodej Polski przy ul. Wiejskiej 11, występujemy z dniem dzisiejszym z organizacji.

Stefan Pruszkowski, Stefan Szczepański, Aleksander Kwiatkowski, Eugeniusz Haber, Bogusław Darmaszek, Oskar Seyfert.

Warszawa, dnia 4 maja 1938 r.

Krótkie wiadomości.

— P. Prezydent Rzplitej w ciągu dwóch dni ubiegłego tygodnia zwiedził budujące się i już uruchomione zakłady przemysłowe w Centralnym Okręgu Przemysłowym.

— W 25-tą rocznicę nominacji ks. Kardynała Aleksandra Kakowskiego na arcybiskupa warszawskiego w archikatedrze Św. Jana w Warszawie odbyło się uroczyste nabożeństwo na intencję Najdosłojniejszego Jubilata, celebrowane przez J.E. Ks. Arcybiskupa Stanisława Galla.

Na nabożeństwie było obecne liczne duchowieństwo z Kapitułą Metropolitalną na czele, przedstawiciele organizacji katolickich oraz młodzież z zakładów dobroczynnych.

Min. Beck na zaproszenie rządu szwedzkiego udaje się w dniach 27—28 maja br. do Sztokholmu.

Ambasadorem polskim przy królu włoskim mianowany został generał Wieniawa-Długoszewski, który do tego czasu piastował stanowisko dowódcy dywizji kawalerii.

— Inspektor aprowizacyjny. Z dniem 1 maja zostało utworzone w centrali ministerstwa rolnictwa stanowisko głównego inspektora do spraw aprowizacyjnych.

Zadaniem głównego inspektora będzie sprawowanie nadzoru nad właściwym działaniem służby aprowizacyjnej w okresach zwykłego i zwiększonego zapotrzebowania.

Na stanowisko głównego inspektora do spraw aprowizacyjnych, został powołany ppłk. w st. sp. Władysław Wróblewski, który z dniem 1 maja objął urządowanie.

— Prezydentem Irlandii jednomyślnie wybrano profesora dra Hyde.

Stany Zjednoczone Ameryki Półn. noszą się z zamiarem zniesienia zakazu wywozu broni do Hiszpanii.

Nowy cios w szkolnictwo polskie w Niemczech

Jak donosi „Kurier Warszawski”, władze niemieckie zlikwidowały wydział polski akademii pedagogicznej w Bytomiu, który dostarczał corocznie kilkunastu nauczycieli dla szkół polskich w Niemczech. Krok swój władze niemieckie motywują zamknięciem studium germanistycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Wskutek tego zarządzenia szkolnych władz niemieckich, ludność polska w Rzeszy została pozbawiona w zupełności możliwości kształcenia swych nauczycieli, a więc odcięta od dopływu świeżych sił pedagogicznych dla swych 2 ch gimnazjów w Bytomiu i Kwidzynie oraz dla swych szkół powszechnych.

Powyższy krok władz niemieckich, likwidujących jedyną w Niemczech placówkę, umożliwiającą odbywanie Polakom studiów nauczycielskich, wtedy gdy Niemcy w Polsce mają na innych jeszcze, poza Krakowem, uniwersytetach polskich możliwość studiowania germanistyki, winien skłonić miarodajne czynniki polskie do rewizji istniejącego w tej dziedzinie stanu rzeczy i przeprowadzenia daleko idących zmian.

Procesy członków

„Zelaznej Gwardii”

Bukareszt. — Likwidacja rumuńskiej organizacji rewolucyjnej „Zelaznej Gwardii” która miała na celu dokonania przewrotu w Rumunii, prowadzona jest w dalszym ciągu. Sady wojskowe wydają codziennie nowe wyroki na członków tej organizacji. Wygotowany jest również i akt oskarżenia przeciwko przywódce tej organizacji Korneliuszowi Codreanu.

Sledztwo wykazało, że organizacja miała liczne oddziały, a przed dokonaniem przewrotu miała dokonać około 200 egzekucji z pośród wybitniejszych osobistości.

Dalszy ciąg procesu o wielkie nadużycia sanacyjnych dygnitarzy

Proces przeciwko wysokiemu dygnitarzowi ministerstwa skarbu Michałskiemu i jego przyjacielowi b. posłowi z BBWR, Idzikowskiemu potrwa jeszcze czas dłuższy. Tymczasem przed sądem przesłuchano się korowod świadków, którzy odsłaniają kulisy tych wielkich nadużyć jakich donoszący się obaj główni oskarżeni.

MICHAŁSKI PUPILEM P. STARZYŃSKIEGO

Miedzy tymi świadkami znalazł się również i obecny komisaryczny prezydent miasta Warszawy p. Starzyński. Był on ongiś wiceministrem skarbu, znał więc dobrze osk. Michałskiego. Zeznając p. Starzyński dał osk. Michałskiemu doskonałą opinię. Mówił więc, że Michałski głównie reprezentował cały departament, że był duszą tego departamentu, był zdolny, bardzo pracowity i dużo wymagającym od podwładnych. Jednym słowem osk. Michałski był dla p. Starzyńskiego wzorem urzędnika i pupilem jego.

Ale nie wszyscy wysocy urzędnicy ministerstwa cieszyli się tak dobrą opinią u świadka wiceministra Starzyńskiego. Oto pan Starzyński rozpoczął zwalnianie naczelników wydziałów. Chciał wszystkich naczelników zmienić, a pozostawić tylko Michałskiego, do którego miał pełne zaufanie. O tym wspomina dyrektor departamentu podatkowego p. Koszko, który zeznawał po p. Starzyńskim. Otóż świadek ten nie zgadzał się na takie rugi ministerialne i ułł się w tej sprawie do ministra skarbu. Tym naczelnikom wydziałów, za wyjątkiem jednego tylko Michałskiego stawiono zarzut, że są starymi biurokratami, „zakutymi łbami”, których trzeba jak najprędzej się pozbyć z ministerstwa.

ODZNACZENIA I AWANSE

Świadek Koszko dyrektor departamentu zeznaje, że w min. skarbu pracował jako urzędnik niej Galster. Był to człowiek młody i na stanowisku swym zupełnie się nie nadawał. Mimo to na przestrzeni niespełna dwóch lat takiego urzędowania był odznaczony orderem Polonia Restituta, drugi raz dostał złoty krzyż zasługi, a nast. znaczny awans i to było trzecie wyróżnienie w tym tak krótkim czasie.

WEKSLE MICHAŁSKIEGO — PRZEPUSTKA DO MINISTERSTWA

Świadek dr Segal, który był członkiem odwoławczej komisji podatkowej zeznał że wszyscy, którzy mieli sprawy do załatwienia w ministerstwie skarbu skupowali weksle Michałskiego za cenę trzykrotnie niższą niż była wystawiona na wekslu, a na zapytanie po co kupowano te weksle świadek odpowiedział:

„Wszyscy kupowali weksle Michałskiego, ażeby mieć legitymację w ministerstwie”

Wobec tych zeznań obrona przypuściła do dra Segala liczne ataki, a wreszcie postanowił zaprzysiąc świadka, który po złożeniu przysięgi potwierdził w całości swe zeznania

DLA ŻYDÓW WSZELKIE ULGI

Świadek Ozimiński naczelnik urzędu skarbowego w Warszawie, zeznał, że jeden z dostawców mebli biurowych do urzędu min. skarbu, do wymiaru podatkowego zeznał iż miał tylko 80.000 zł obrotu rocznego. Natomiast jak stwierdził wywiad obrót ten wyniósł 800.000 zł rocznie. Przedsiębiorcą tym był żyd Pelsztajn. Wymierzono mu podatki od 800.000 zł.

Mimo to żyd Pelsztajn w drodze przez przyjaciela p. Michałskiego,

prezesa warszawskiej Izby skarbowej Mallnowskiego uzyskał minimalne stawki podatku, którego rozłożono mu jeszcze na długie spłaty.

Świadek Jaszołt, naczelnik urzędu skarbowego porusza raz jeszcze sprawę bogatej firmy żydowskiej Cwejka, która miała wielkie zaległości podatkowe. Zjawił się u niego sam pan Cwejko i prosił o wstrzymanie egzekucji, a gdy mu odmówiono, odpowiedział butnie, że on to sam załatwi w ministerstwie u p. Michałskiego i istotnie zrobiono wszelkie możliwe ulgi dla tej firmy, zmieniono jej wymiar, a następnie większość sumy zupełnie umorzono.

Podobnych wypadków przytaczają świadkowie bardzo wiele.

200.000 ZŁ PRYWATNYCH „POŻYCZEK” OSK. MICHAŁSKIEGO

Inni świadkowie zeznają, że Michałski zaciągał pożyczki na prawo i na lewo, oczywiście napewno bez zamiaru zwracania tych pożyczek.

Ogólna suma zaciągniętych pożyczek oceniana na ok. 200.000 złotych.

Bardzo wiele zeznań świadków odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Wystarczy jednak i tych zeznań składanych przy drzwiach otwartych, by przekonać się jakle bagnoisko rozmaitych łajdactw stworzył osk. Michałski, b. wysoki ministerialny dygnitarz i b. pupil obecnego komisarycznego prezydenta Warszawy p. Starzyńskiego.

Włosi -- „to jakby murzyni”

Do najmniej cywilizowanej rasy przyrównują
naród włoski „uczeni hitlerowscy”

„Osservatore Romano”, które do tychczas pomija zupełnym milczeniem wizytę Hitlera we Włoszech, zamieszcza w jednym ze swych ostatnich numerów na bardzo widocznym miejscu artykuł pt. „Przykłady teorii rasistowskich”.

W artykule tym organ watykański cytuje dłuższe ustępy z rozmaitych prao „uczonych hitlerowskich”, starających się udowodnić wyższość rasy nordyckiej nad rasą śródziemnomorską i porównujących. . . Włochów do murzynów. Podobne zdanie wygłaszają rasiści niemieccy również o Hiszpanach i Portugalczykach.

„Jak już przed tym podkreślaliśmy — pisze „Osservatore Romano” — taki pogląd na ludy śródziemnomorskie, którym świat zawdzięcza swa cywilizację, świadczy o partyjnym i sprzecznym z nauką nastawieniu tych teorii, nie wytrzymujących krytyki z punktu widzenia historycznego i rzeczywistego

„Chcemy dodać, że chrystianizm, przeciwstawiając się takiemu rasizmowi, obala nie tylko jego założenie materialistyczne i po prostu zoologiczne, lecz również i jego niebezpieczne konsekwencje, niszczące jednocześnie braterstwo narodów, ich godność i ich wzajemny do siebie szacunek tj. pod-

stawy niezbędne do współpracy i pokoju pomiędzy państwami

„Rasizm w pojęciu niemieckim, tj. z koncepcją jednej „wyższej” rasy, zmierza ku pogardzie innych ras i uścisunkowuje się do nich jak do czegoś niższego. Tkwi w tym oczywisty pierwiastek rozdziewku i rywalizacji oraz ekspansyjności władczej, a są to elementy najbardziej wrogie dla porozumienia, równowagi i pokoju pomiędzy narodami”.

Stała się krzywdą państwu a nie Stronnictwu

W dniu 1 maja odbył się w Opocznie w sali domu robotniczego Nadzwyczajny Zjazd Stronnictwa Ludowego. Zjazd zagali prezes powiatowy Józef Tomasik, referat o sytuacji politycznej wygłosił, prowadzony „ciupasem” do miejsca urodzenia Adam Goska.

Zebrani uczcili pamięć wielkiego historyka i szczerego przyjaciela chłopów śp. Aleksandra Świętochowskiego, przez minutowe milczenie. W dyskusji chłopie ostro wypowiadali się przeciwko zakazaniu uroczystości w Racławicach. Uchwalono również rezolucję, którą

Już szukają nowych żłobów

Są ludzie których od czasu do czasu napada dziwna mania tworzenia nowych organizacji. Do tych dziwaków należy zbankrutowany gracz polityczny Waleron. Po zdradzie Stronnictwa Ludowego dostał sutą posadę inspektora samorządu, która natchnęła go prawdopodobnie do stworzenia „kadzichłopów”. Waleron w swym sztandarze chłopskim przyobiegał złote góry, ale jakoś nie się nie spełniło, a kiedy wśród „kadzichłopów” zrobiło się zimniej, zwinął swój chłopski sztandar i włożył pod koc. Teraz kiedy koc się poszarpał, a Ozon zaczął się ulatniać pan Waleron zaczyna na nowo coś kombinować. Objechał ostatnio teren z którego jeszcze za dobrych czasów chłopie wybrali go posłem. Na dzień 12-go kwietnia br. zwołał konferencję w Jędrzejowskim. Ale ze starych znajomych kumotrów przyszło zaledwie siedmiu i ci w dodatku byli dalecy od zdania Walerona. Waleron zapowiadał, że będzie wydawał nową gazetę i utworzy organizację, chwalił się, że chciało go obrać prezesem jakiegoś międzynarodowego stronnictwa, ale zrezygnował z tego zaszczytu. Słowem, napowiadał dużo niestworzonych bajek, na których poznali się zebrani, bo odradzali mu rozbijania Stronnictwa Ludowego.

Pojawienie się Walerona na wsi, świadczy o tym, że żłób sanacyjno-ozonowy wysycha. Jaskółka w osobie Walerona szuka nowego pełniejszego żłobu.

Wieś i Państwo

(Dalszy ciąg z poprzedniego numeru)

Z kolei prof. Franciszek Bujak w dłuższym, interesującym artykule pt. „Z jednej gliny jesteśmy” omawia szereg zagadnień, które wskazują jasno, że pomiędzy szlachtą a chłopem istnieje cały szereg jednakich właściwości charakteru. Poszczególne rozdziały: 1) Powierzchnowa ocena własności duchowych chłopów i szlachty; 2) Jak Jan Długosz charakteryzuje szlachtę i chłopów; 3) Państwowe zasługi chłopów w czasach Bolesławowskich; 4) Etniczny skład szlachty — wykazują te wspólne cechy szlachty i chłopów w całej pełni i dają bardzo wiele cennych w tej dziedzinie wiadomości.

P. Zimmermann Marian w artykule swym „Ordynacja wyborcza jako zagadnienie ustrojowe Konstytucji kwietniowej” rozpatruje to niezmiernie aktualne zagadnienie i związane z niem kwestie. Redakcja miesięcznika artykułem tym pragnie rozpocząć dyskusję nad zagadnieniami ordynacji wyborczej w ogóle.

O Haczowiacach pisze obszernie z kolei p. Rymar Stanisław. Zaznajamia on czytelników z wsią Haczowem i jej mieszkańcami, opisując ich historię i życie. Da-

lej informuje p. Rymar o Związku Haczowiaców, ich zjazdach, i o celach związku itd.

Z kolei następują dwa wspomnienia o śp.: Władysławie Grabskim, Bronikowski Wiktor przedstawia śp. Władysława Grabskiego jako obywatela, badacza i przyjaciela wsi polskiej a Cywiński Tadeusz jako profesora, przyczem obaj autorzy podkreślają wybitne zasługi tego męża stanu dla wsi polskiej.

W dziale kroniki znajdujemy niezmiernie ciekawy artykuł pt. „Wykład historii w uniwersytecie ludowym”. Artykuł ten to rozdział ze zbiorowej pracy Alfreda Povlsena, przetłumaczony przez E. Garbacika. W sposób niezmiernie ciekawy i piękny zaznajamia się w nim czytelnik polski z ideą i metodami uniwersytetów w Danii.

Szereg dalszych artykułów omawia zagadnienia: „Kształcenia Młodzieży Wiejskiej” (artykuł Janiny Kelles „Krauzówny”, na marginesie książki Falskiego Mariana „Środowisko społeczne młodzieży a jej wykształcenie”); „Walki z gruźlicą” i stan gruźlicy w powiecie łanuckim w

1937, w których to artykułach autorzy stwierdzają wzrost gruźlicy i wskazują na to, że doktorzy mają tu wielkie pole do działania, oraz, że na wsi daje się odczuwać wzrost zainteresowania się zagadnieniami higieny. W dalszych wzmiankach porusza się krótko kwestię mieszkaniową wsi, przymusową pracę lekarza na wsi, potrzebę nauczycieli dla wiejskich uniwersytetów ludowych, poczem następują sprawozdania różnych nowości wydawniczych i tak Wincenty Styś omawia pracę Janiny Orynżyny „Przemysł ludowy w Polsce”; Stanisław Szczęotka „Przemysł wiejski na Podhalu” dzieło Jana i Stefana Reychmanów; Michał Janik „Sprawę Włościańską w Królestwie Polskiem” opracowaną przez Grynwasera Hipolita; prof. Bujak omawia dzieło Czyreka Jana Kantego „Budowa nowych dróg wodnych, wychowawczych, finansowych, militarnych i prawnych w Polsce”; artykuł o dziele Ks. Wolek-Walczyńskiego Jana „Bedziemyśl i Kłęczany” kończy te sprawozdania.

Kwiecienny numer miesięcznika „Wieś i Państwo” zawiera, jak wynika z powyższego, szeregi niezmiernie ważnych i ciekawych artykułów, z którymi warto się zaznajomić obszerniej i które zasługują na baczna uwagę.

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

POWIAT STOPNICA

W dniu 15 maja br. odbędzie się we wsi Katy Nowe powiat Stopnica o godzinie 11-tej Powiatowy Zjazd w myśl statutu Stronnictwa Ludowego powinni przybyć członkowie Zarządów Kół, prezesi Zarządów Gminnych delegaci Kół po jednym od każdego dziesięciu członków Koła, członkowie powiatowego Zarządu, członkowie Powiatowej Komisji Rewizyjnej, członkowie Powiatowego Sądu Partyjnego.

Zarząd Powiatowy S. L. w Stopnicy.

POWIAT MIECHÓW

W dniu 15 maja rb. odbędzie się o godzinie 1-tej Nadzwyczajny Zjazd Stronnictwa Ludowego powiatu miechowskiego. Zjazd odbędzie się ściśle za legitymacjami. Na porządku dziennym referat o sytuacji politycznej i sprawy organizacyjne.

Za Zarząd Pow. Stron. Ludowego
Józef Zastawny, prezes

POWIAT KONIN - SŁUPCA

W dniu 15 maja (niedziela) o godz. 9-tej rano odbędzie się w Sekretariacie powiatowym S. L. konferencja Zarządu Powiatowego oraz prezesów i sekretarzy Kół S. L. Obecność wszystkich konieczna. Sprawy bardzo ważne.
Prezes Pow. Zawadzki.

POWIAT HRUBIESZÓW

W niedzielę, dnia 15 maja br. odbędzie się w Hrubieszowie statutowy zjazd powiatowy Stronnictwa Ludowego. Początek zjazdu o godzinie 12. Zbiórka delegatów w Sekretariacie powiatowym przy ul. Kilińskiego 21, skąd delegaci skierowani zostaną do lokalu zjazdu.

Lucjan Świdziński, prezes powiatowy

POWIAT SIERADZ

Dnia 15 maja 1938 r. odbędzie się konferencja Zarządu Powiatowego S. L. wraz z Zarządem Kół z całego powiatu w Sieradzu o godzinie 10-tej przed obradami Związku Młodzieży Wiejskiej. Na konferencję przyjdzie kol. Ignar z Łodzi. Przybycie obowiązkowe. Omawiana będzie sprawa święta ludowego.

Zarząd Pow. S. L. w Sieradzu.

POWIAT ŁAŃCUT

1) Dnia 12 maja o godz. 9-tej rano odbędzie się w kosciele parafialnym w Żolyni nabożeństwo żałobne za poległych w sprawie chłopskiej, ludowców i ludowczyń. Na nabożeństwo obowiązani są przybyć delegaci Kół ludowych ze sztandarami.

2) O godzinie 10.30 rano odbędzie się w sali Domu Ludowego w Żolyni statutowy Zjazd pow. W zjeździe mają prawo brać udział: Zarządy Kół S. L. oraz delegaci i delegatki, na 10 członków Koła jeden.

Józef Burda, prezes.

POWIAT ZAMOŚĆ

Zarząd Powiatowy S. L. w Zamościu zwołuje na dzień 15 maja br. nadzwyczajny zjazd powiatowy. Zjazd odbędzie się u ob. M. Szpringerowej (Wolica, Sitaniec). Początek o godz. 11. Omawiane będą sprawy bardzo ważne. Wstęp za legitymacjami na r. 1938. Można będzie wykupić na miejscu.

Józef Zajac, Prezes Powiatowy.

POWIAT BRZĘZINY

W dniu 15 maja odbędzie się zjazd pow. statutowy S. L. pow. brzeziński w Kuluszkach, w lokalu Związku Kolejarzy, ul. 3 Maja nr 16. Początek o godz. 12-tej. Przybywajcie wszyscy ludowcy! Sprawy bardzo ważne.

Jaskółski - prezes.

POWIAT KUTNO

Dnia 15 maja, w niedzielę, odbędzie się poświęcenie sztandaru Ludowego gm. Łamięta. Prosimy o liczne przybycie.

Zarząd Powiatowy S. L.

Z ruchu ludowego.

Rewizje i aresztowania wśród ludowców

Mińsk Mazowiecki. — Po manifestacjach pierwszomajowych został aresztowany sekretarz zarządu powiatowego Stronnictwa Ludowego w Mińsku Mazowieckim. Aresztowany został przewieziony do Warszawy. (PAA).

Łuków. — Policja państwowa przeprowadziła szereg rewizyj u kilku działaczy Stronnictwa Ludowego na terenie powiatu łukowskiego. Aresztowany został członek Rady Nacz. Str. Ludowego, Władysław Turek. Powód aresztowania nieznany. (PAA).

Proces ludowców olkuskich

W dniu 26 kwietnia br. przed sądem okręgowym w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu, odbyła się rozprawa o zeszłoroczny strajk chłopski, przeciwko Stanisławowi Gduli prezesowi S. L., Konst. Piątkowi sekr. pow. Janowi Snopkowi, Piotrowi Ściażko wszystkim ze wsi Rodaki pow. olkuskiego, oraz przeciwko Józefowi Wnukowi i Antoniemu Golbie z Podzamcza.

Sprawa ta była już w roku ubiegłym rozpatrywana przez sąd grodzki w Pilecy przyczem Gdula i Piątek zostali skazani na kary po 6 mies. aresztu zaś Ściażko, Snopka i Wnuk na 2 miesiące z zawieszeniem na 2 lata.

Na rozprawie w dniu 26 kwietnia Gdula został uwolniony od winy i kary resztę zaś oskarżonych skazano na

kary po roku aresztu bezwzględnego.

Skazani wnieśli apelacje. Bronili oskarżonych adwokaci Mianowski i Suchestow z Olkusza. Za obronę składają oskarżeni p. mecenasom serdeczne podziękowanie.

LUDOWCY W CZĘSTOCHOWIE PROTESTUJĄ

W związku z zakazem urzędzenia w Raclawicach manifestacji patriotycznej, Stronnictwo Ludowe zapowiedziało we wszystkich powiatach nadzwyczajne Zjazdy protestacyjne.

W dniu 3 maja, odbył się Nadzwyczajny Zjazd w Częstochowie. Referat polityczny wygłosił ciupaszowany do miejsca urodzenia Bieniek Stanisław. W dyskusji chłopi wypowiedzie-

li się ostro przeciwko stosowanym represjom wobec działaczy ludowych. W związku z Raclawicami uchwalono rezolucję, która przesłano telegramem do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych.

„Groźne widmo wojny wiszące nad Europą, skłoniło nas do zapowiedzenia manifestacji patriotycznej w Raclawicach. Chcieliśmy zmanifestować do obrony granic Rzeczypospolitej w odpowiedzi na oświadczenie Hitlera dotyczące Pomorza. Zakaz manifestacji raclawickiej, jak i szykany wobec działaczy Stronnictwa Ludowego uważamy za posunięcia wysoce niewłaściwe i sprzeczne z interesami Polski, albowiem obronić w niebezpieczeństwie ojczyznę, może tylko świadomy i wolny chłop.”

UWAGA LUDOWCY

z Pomorza i nowo przyłączonych powiatów!

W sobotę dnia 14 maja br. o godzinie 10-ej przed poł. w Toruniu w lokalu „Gospoda Murarska” przy Nowym Rynku nr. 17, odbędzie się wojewódzka konferencja gospodarza Stronnictwa Ludowego. Na konferencji tej będzie obecny jako też będzie i referował wiceprezes N. K. W. Str. Lud. p. Stanisław Mikołajczyk z Poznania.

Na konferencję zapraszamy wszystkich prezesów powiatowych i zarządy — prezesów kół i wszystkich ludowych działaczy z Pomorza i nowo przyłączonych powiatów.

W własnym interesie ludowcy w konferencji tej obowiązkowo powinni brać udział. Prosimy o jak najliczniejsze konieczne i punktualne przybycie.

Za Sekretariat woj. S. L.
Antoni Kudliński.

Apel „starych bolszewików” w więzieniach i obozach

Moskwa. — Wielkie wrażenie wywarł w całych Sowietach jedyny w swoim rodzaju apel, jaki się odbył w dniu 1. maja we wszystkich więzieniach i obozach izolacyjnych. Organizatorami tego apelu byli „starzy bolszewicy”, więzieni przez Stalina. Do apelu wzywano członków I-og Centralnego Komitetu Partii Komunistycznej, wybranego po rewolucji bolszewickiej w roku 1917.

We wszystkich więzieniach i obozach podczas spaceru jeden głos wywoływał nazwiska, a chór więźniów odpowiadał. Padły kolejno nazwiska: Lenin, Dzierżyński, Jof-

fe Świerdłow, Nogin, Artiem, a po każdym chór odpowiadał: „Zmarł”. Po nazwiskach: Zinowiew, Kamieniew, Bucharin, Rykow, Kriestinski, Murałow, padła odpowiedź: „Rozstrzelany” po nazwisku Urickiego — „Zabity”, po nazwiskach: Sokolnikow, Bubnow, Berzin, Szau-mian, Milutin — „Żyje w więzieniu”, Trocki — „Żyje na wygnaniu”, Kollataj — „Żyje w Sztokholmie”, Stalin — „Sam jeden żyje na Kremlu”.

Apel ten szerokim echem rozszedł się poza murami więziennymi. (ATE).

Co się dzieje z panem Radziwillem Rudym

Głośna była przed niedawnym czasem sprawa romansu starego kawalera księcia Michała Radziwilla zwanego Rudym, z żydówka Suchestow. — Obecnie temu staremu kawalerowi znudziła się pewnie p. Suchestow, bo oto pozostawił ją samą w Paryżu, a sam uciekł, dokąd — nie wiadomo.

Obecnie po zniknięciu pana Radziwilla, p. Suchestow występuje na drogę sądową o realizację darowizny, jaka w jesieni ub. roku Radziwilił zapisał notarialnie na jej rzecz w wysokości pół miliona złotych.

Za p. Radziwillem rozesłane są listy gończe, bowiem mimo wielokrotnych wezwań nie zjawia się on na rozprawy toczące się przed sądami polskimi przeciwko niemu.

Gdzie się podziewa obecnie Radziwilił nie wiadomo. Jeździ zapewne po świecie i marnotrawi pieniądze wypracowane na polskiej ziemi i rękami polskiego robotnika. Czy nie należałoby przeto rozparcelować wszystkie jego majątki i zamiast jednego utra-

ciusza osadzić na jego ziemiach setek milujących ziemię i Ojczyznę chłopów polskich.

Rozruchy chłopskie w Sowietach

Przymusowe wysiedlenie ludności z pogranicza

Moskwa. — W Azerbejdżanie wybuchły rozruchy chłopskie na tle niewypłacania przez kolektyw rolne zarobków za całoroczną pracę. Na pograniczu sowiecko-irańskim oddział zrewoltowanych włościan, liczący około 200 ludzi stoczył krwawą walkę z sowiecką ekspedycją karną. Oddział zdołał przerwać tyraljerę ekspedycji karnej i schronić się na terytorium Iranu, gdzie został internowany

Uszkodzenie pomnika Masaryka

Praga. — W nocy na środę uszkodzono w Szumberku na Morawach pomnik Masaryka, pierwszego prezydenta republiki Czechosłowackiej.

Pomnik został uszkodzony przez utracenie brody i wymalowanie wielkiej swastyki czerwoną farbą. Policja, która swastykę zaraz usunęła wszczęła dochodzenia.

W morawskim Szonowie dojsz do ostrych starć pomiędzy ludnością niemiecką i czeską w związku z uszkodzeniem ub. nocy pomnika prezydenta Masaryka. Władze musiały zewezwać większy oddział policji, który przywrócił porządek i spokój, gdyż ludność czeska kilkakrotnie usiłowała wciągnąć do biur kierownictwa powiatowego partii niemieckiej (ATE).

przez władze. Na tle nieustannego wrzenia popełnił samobójstwo sekretarz komunistycznej partii Azerbejdżanu Ruchulija Achundow, który został oskarżony o uprawianie agitacji separatystycznej. W związku z krwawymi starciami z powstańcami azerbejdżańskimi władze sowieckie zarządziły przymusowe wysiedlenie ludności azerbejdżańskiej ze strefy nadgranicznej w promieniu 50 klm. (ATE).

Wiadomości bieżące Znowu wilk zagryzł dziecko

Czwartek, 12 maja 1938 r.

Czwartek: Pankracego
Wschód słońca: 3,49; zachód: 19,15
Piątek: + Serwacego, Piotra Reg.
Wschód słońca: 3,47; zachód: 19,17
Sobota: Bonifacego
Wschód słońca: 3,46; zachód: 19,18

DZISIEJSZY NUMER „GAZETY“
wydajemy w objętości 6 stron. Zrazem dodajemy bezpłatny dodatek „GOSPODARZ I OSADNIK“

WOJ. CENTRALNE

DOŻYWOTNIE WIEZIENIE ZA MORDERSTWO

L u b l i n. — W marcu roku ub. do mieszkania zamożnej właścicielki sklepu Szpryncy Cymmentowej w Lublinie przyszedł agent ubezpieczeniowy, Marian Kopyciński i zażądał wydania pieniędzy. Spotkawszy się z odmową, zadał Cymmentowej 9 ran kamieniem w głowę, po czym przeszedł do mieszkania, lecz nie znalazł i zbiegł. Cymmentowa wkrótce zmarła.

Kopyciński stanął przed Sądem Okręgowym. Prokurator zażądał dla oskarżonego kary śmierci. Sąd skazał Kopycińskiego na dożywotnie więzienie z pozbawieniem praw raz na zawsze.

ZBROJE Z XVII WIEKU WYKOPAŁ GOSPODARZ

P i n e z ó w. — W okolicach Piniezowa jeden z gospodarzy natrafił w czasie kopania ziemi na zbroje rycerskie polskiego z XVII wieku. Doskonale zachowaną zbroję wziął na razie na przechowanie miejscowy proboszcz.

DWA SAMOBÓJSTWA

O p a t ó w. — 18-letnia Helena Cendzikowska, mieszkanka wsi Dudy gm. Częstocice, w pow. opatowskim, popełniła samobójstwo rzucając się do stawu majątku Jeleniec. Przyczyna samobójstwa — zawód miłosny.

We wsi Wymysłów pod Włoszczową powiesił się 51-letni rolnik, Ludwik Bredlak.

POŻAR WSI

I ŚMIERTELNE POPARZENIE

G r o d n o. — W zagrodzie Leona Żołudka wybuchł pożar. Spłonęło na szkodę 7 gospodarzy 5 domów, 8 budynków gospodarczych i 20 sztuk inwentarza. Ratując swe mienie doznała śmiertelnych poparzeń Olga Złobroń.

KRESY WSCHODNIE

PLAGA DZIKÓW NA WOŁYNIU

R ó w n e. — Na terenie powiatów rówieńskiego i kostopolskiego pojawiały się w lasach dziki, które niszczyły zasiewy w polach. Straty spowodowane przez dziki w polach, są w niektórych miejscowościach tych powiatów znaczne.

ŻYWCEM SPŁONEŁA

R ó w n e. — We wsi Antopol w powiecie rówieńskim wybuchł pożar, w czasie którego zginęła w ogniu 52-letnia mieszkanka tej wsi Stepanida Poliszczukowa.

BLONDYNKI LUBIA

barwę niebieską, gdyż uwydatnia ona wdzięk jasnych włosów. Również przy potrawach podnosi się smak i wygląd przez odpowiednie ich zestawienie. Jemy dlatego mięso z jarzyną, pieczeń z sałatą, potrawę maczane z owocami, smak kawy zaś polepszamy przez dodanie Karo-Frank. nowocześnie, aromatycznie przyprawę w kostkach. Karo-Frank jest czymś nadzwyczajnym dla każdej kawy.

Z Wilna donoszą: W lasku antokolskim w Wilnie, w odległości 200 m od „Domu Dziecka“ oswobodzony wilk napadł na dwóch chłopców, wychowanków tego domu. Jeden z nich zdołał zbiec. Drugi zaś chłopiec, 12-letni Grydziusko, uciekając potknął się i upadł. Leżąc ciego chłopca dopadł wilk i począł go szarpać. Kolega Grydziuski zaalarmował personel „Domu Dziecka“. Pomoc okazała się jednak

spóźniona, gdyż wskutek przegryzienia przez wilka krtani — Grydziusko już nie żył.

Policji udało się złapać wilka w sąsiednim ogrodzeniu i zastrzelić. Dochodzenie ustaliło że właścicielem wilka był zamieszkały w pobliżu p. Karnicki, który trzymał wilka na uwięzi. Nocy ubiegłej wilk zerwał się i zbiegł. Przeciwno p. Karnickiemu wszczęto dochodzenie.

Wykonanie wyroku śmierci nad potrójnym mordercą

Kat Braun wykonał wyrok śmierci przez powieszenie nad okrutnym zbrodniarzem Piotrem Rudzińskim, sprawcą potrójnego mordu, w celach zysku w Mostach pod Grodnem. Wyrok wykonano na dziedzińcu więzienia w Grodnie. Zbrodniarz nie okazał przed śmiercią żadnej skruchy. Jest to już piąty wyrok śmierci wykonany w roku bieżącym.

Wkrótce znana będzie decyzja p. Prezydenta R. P. w sprawie prośby o ulaskawienie skazanego na śmierć przez rozstrzelanie szeregowca Brunona Konrada Smykały, który w celach rabunkowych zamordował kupca w Świętochłowicach na Śląsku. Zbrodniarz prześiaduje w więzieniu krakowskim.

Karlsbadzka woda Mühlbrunn zaleca przez lek do kuracji dom przy powiększ wątrobie wskutek zatrucia nikotyną

Okolo 20 osób zatrulo sie kielbasa

We wsi Dębniaki, w pow. opatowskim, Jan Jaweyk po spożyciu kielbasy, kupionej w Słupinowej u Stefana Kowalczyka, ciężko zachorował wraz z żoną. Lekarz stwierdził ostre objawy zatrucia.

Dochodzenia ustaliły, że w Słupinowej, po spożyciu wędlin, zakupionych u Kowalczyka, zatruto się około 20 osób!

Chłop zatonął z wozem i końmi w Prucie

Mikołaj Hrab, chłop z Kornicza pod Kołomyją, usiłował przeprawić się na wozie, zaprzężonym w dwa konie przez bród na Prucie, udając się do pobliskiej wsi Hruszów.

W chwili gdy wóz znajdował się w środku rzeki, konie natrafiły na głębię i poczęły tonąć.

Hrab rzucił się w pław, aby wydobyć oszalałe ze strachu zwierzęta z topieli, jednak i on dostał się w wir rzeczony i utonął.

Zwłoki tragicznie zmarłego wydłobiono w odległości kilku kilometrów, opodal Pererowa.

Nieludzka macocha znęcała się nad chłopcem

W sądzie okręgowym w Łodzi odbył się proces, który zobrazował życie głodzonego i maltretowanego 10-letniego chłopca.

Na ławie oskarżonych zasiadli małżonkowie Stefan i Władysława Terkowie pod zarzutem nieludzkiego obchodzenia się z 10-letnim chłopcem. Oskarżona jest macochą chłopca. Sprawa wyszła na jaw skutkiem interwencji sąsiadów, którzy niejednokrotnie słyszeli płacz katowanego chłopca i widzieli tak głodnego, że wykradał ziemniaki i okruszki z miski postawionej z pożywieniem dla kur.

Macocha bijąc nieszczęśliwego wyrażała się, że nie pozwoli mu dorosnąć, bo wtedy, katowany chłopiec „mógłby się na niej zemścić...“

Na rozprawie oskarżeni do winy się nie przyznali, a Terka wyjaśnił, że był pracownikiem zarządu miejskiego w Łodzi. Od pewne-

go czasu nie pracuje i w domu jest bieda.

Świadkowie zeznali, że Terkowie w nieludzki sposób znęcali się nad chłopcem.

Następnie przed sądem stanął mały Terka, który ostatnio był pod opieką Stow. „Caritas“. Dziecko rozpoczęło zeznania płaczem, poczem opisało swą ciężką dolę.

Sąd skazał Stefana Terkę na półtora roku więzienia, macochę na dwa lata więzienia, zawieszając obojgu karę.

Interes ludności wsi naszym pierwszym celem !!

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

POWIAT KOZIENICE

W dniu 15 maja odbędzie się w Kozienicach zebranie prezesów, sekretarzy i działaczy S. L. z całego powiatu w celu omówienia uroczystości Święta Ludowego. Początek o godz. 12 ej.

W dniu 22 maja w POLICZNIE odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru Ludowców ze wsi Czarnolas. Na uroczystość zaproszony jest ks. pułkownik Panaś. Zapraszamy wszystkich ludowców z okolicy. Przybywajcie licznie.

Jan Mazur — prezes
Dr Jan Jaworski

POWIAT GOSTYNIN

W niedzielę, 15 maja odbędzie się wręczenie i poświęcenie sztandaru S. L. gm. SŁUBICE. Zbiórka o godz. 9 ej rano. Po nabożeństwie pochód do Grabowca.

Zarząd Pow. S. L. w Gostyninie.

POWIAT RADZYMIN

W dniu 15 maja odbędzie się zebranie Zarządów wszystkich Kół S. L. we wsi KAROLÓW u ob. Fali Ludwika o godz. 3. popoł.

W dniu 22 maja odbędzie się o godzinie 2 ej popoł. we wsi KOZŁY u ob. Fali Jana, Zjazd wszystkich członków Stronnictwa Ludowego. Przybywajcie licznie.

Zarząd Powiatowy S. L.

POWIAT RADOMSKO

W dniu 15 maja o godz. 10 ej w lokalu „Tura“ w Radomsku, przy ulicy Kościuszki nr 10 odbędzie się Statutowy Zjazd Pow. S. L. Na zjazd powinni przybyć: Zarządy Kół, delegaci jeden od 10 członków. Pow. Kom. Rew. Pow. Sąd Partyjny i członkowie Zarządu Pow. Członkowie mogą uczestniczyć jako goście. Wstęp tylko za legitymacjami, które członkowie mogą jeszcze otrzymać na miejscu.

Za Zarząd Pow. S. L. — sekr. Kulka.

MAŁOPOLSKA

SKAZANIE ŻYDÓW ZA PRZEKUPSTWO

T a r n ó w. — Przed Sądem Okręgowym odbyła się rozprawa przeciw radnemu miejskiemu Arnoldowi Rosenzweigowi oraz 2 towarzyszą: Salomonowi Wolkowi i Eliaszowi Schreiberowi oskarżonych o to, że nakłaniał referenta do spraw wojskowych w zarządzie miejskim do przyłączenia łapówek za ułatwienie wyreklamowania ich synów z wojska. Sąd wydał wyrok skazujący oskarżonych po 6 mies. bezwzględnej więzienia oraz po 20 zł grzywny.

Bydło i mięso

z dnia 10-go maja 1938 r.

Płacono w złotych za 100 kg. żywej wagi	Warszawa	Poznań
Woły wytucz.	82—86	64—70
Woły mięsiste	60—70	54—62
Stadniki wytucz.	79—83	60—66
Stadniki mięsiste	60—67	52—60
Stadniki mierne	—50	40—42
Krowy wytucz.	80—93	62—70
Krowy mięsiste	63—69	52—58
Krowy mierne	46—53	20—30
Jalówki wytucz.	—	64—70
Cielęta db. odżyw.	75—89	52—60
Swinie:		
ponad 150 kg.	100—107	—
120—150 kg.	95—99	90—92
100—120 kg.	87—94	86—88
80—100 kg.	83—86	82—84
mięsiste ponad 80kg.	—	78—80

Wartość pieniędzy:

1 funt szterl. angielskich	zł 26,40
100 franków francuskich	zł 14,80
100 franków szwajcarsk.	zł 121,25
100 belgów belgijskich	zł 89,30
100 koron czeskich	zł 11,50
100 guldenów gdańskich	zł 100,00
100 marek niemieckich	zł 102,00

DOBRA NOWINA dla cierpiących NA BOLE NÓG

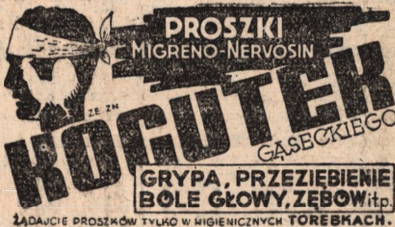
Ta niezwykła tlenowa kąpiel kładzie natychmiast kres wszelkim bólom nóg. Zmniejsza odciśnięcie, które usuwamy w całości wraz z korzeniami.

Należy najwyżej dodać garść Saltrat Redell do miski z ciepłą wodą. Ukazują się miliony baloników tlenowych. Zanurzamy nogi w tej ożywczej wodzie. Czujemy, jak tlen wprowadza kojące sole z sześciu sławnych źródeł do głębi porów, niosąc uzdrowienie biednym nogom. Natychmiastowa ulga nie do opisania. Ból i zapalenie znikają. Spuchlizna ustępuje. Można w nowym obuwiu chodzić cały dzień jak najwygodniej. Kup dziś jeszcze paczkę Saltrat Redell w aptecce, składzie aptecznym lub perfumerii. Skład główny: Ontax, Warszawa, Traugutta 3.

Rozpowszechniajcie
„Gazetę Grudziądzką”

Niezrównana książka z przepisami Dra. A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach
Cena obniżona 30 groszy

SPRZEDAŻE
Gospodarstwo
42 mórg łąki, olszyna, inwentarz kompletny, ładna okolica, sprzedam zaraz. Cena 13.000 zł. Of. do Gaz. Grudz. pod nr. 53

Dom
stodoła chlew 2 morg ogrodu sprzedam. Cena 5.000 zł. Konary 117 pow. Rawicz woj. poz. (54)

Osada
buraczana - anulacyjna 62 morgi sprzedam Suchary pow. Wyrzysk k. Wyrzyska (59)

są przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszek przez regularne wypróżnienie.

ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA

słuszą się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą łagodnie i bezboleśnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalać substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Sposobem są również skuteczne w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i otłuszc.

ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA

Radioprogram z Warszawy

Piątek, 13 maja.

Warszawa, 6,15 Pieśń; 6,20 Gimnastyka; 6,40 Muzyka; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Muzyka; 8,00 Audycja dla szkół; 11,15 Audycja dla szkół; 11,40 Muzyka z płyt; 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12,03 Audycja południowa; 15,30 Wiadomości gospodarcze; 15,45 Nasze drzewa — audycja dla dzieci starszych; 16,00 Rozmowa z chorymi; 16,15 Koncert rozrywkowy; 16,50 Pogadanka aktualna; 17,00 Szkoła która przychodzi do ucznia — pogadanka; 17,15 Recital skrzypcowy; 17,50 Przegląd wydawnictw; 18,00 Wiadomości sportowe; 18,10 Chór dzieci krakowskich; 18,35 Audycja dla wsi; 19,00 Powszechny Teatr Wyobraźni; 19,45 Pogadanka aktualna; 20,00 Księżniczka Gerolstein — operetka; W przerwie o god. 20,45, Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna; 22,00 Koncert wieczorny; 22,50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny; 23,00 Dzień żałobny w Polsce — odczyt w języku niemieckim.

Sobota, 14 maja.

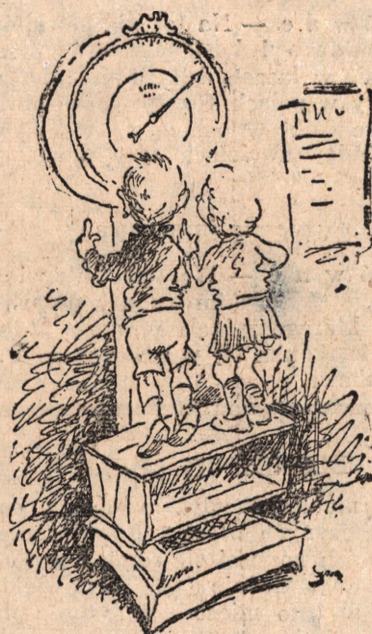
Warszawa, 6,15 Pieśń; 6,20 Gimnastyka; 6,40 Muzyka; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Muzyka; 8,00 Audycja dla szkół; 11,15 Audycja dla szkół; 11,40 Muzyka z płyt; 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12,03 Audycja południowa; 15,30 Wiadomości gospodarcze; 15,45 Teatr Wyobraźni dla dzieci; 16,15 Koncert rozrywkowy; 16,50 Pogadanka aktualna; 17,00 Transmisja nabożeństwa majowego z Częstochowy; 17,50 Nasz program; 18,00 Wiadomości sportowe; 18,10 Pogadanka społeczna; 18,15 Pianistki jazzowe (płyty); 18,35 Audycja dla wsi; 19,00 Audycja dla Polaków za granicą; 19,50 Pogadanka aktualna; 20,00 Muzyka popularna; 20,40 Dziennik wieczorny; 20,50 Pogadanka aktualna; 21,00 Aida — opera w 4-ach aktach; W przerwie o g. 21,40 Odczyt: W przerwie drugiej Fragment z powieści „Verdi”; W przerwie trzeciej Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego.

ADRESY

Sejretariatów Wojewódzkich
Stronnictwa Ludowego

WARSZAWA, ul. Książęca 4, m. 2, tel. 8-97-30.
KRAKÓW, Mały Rynek 4, tel. 112-86.
POZNAN, Skarbowa 4, m. 9.
TORUŃ, ul. Łazienna 28, I p.
KIELCE, Sienkiewicza 45, tel. 16 96.
ŁÓDŹ, ul. Przejazd 48, m. 25.
RADOM, ul. Reja 16.
BIAŁYSTOK, ul. Orlicz-Dreszera 4.

Humor

Razem ważymy to samo!

POŻYTECZNE KSIĄŻKI

dla rolników i posiadaczy ogródków

Biedrzycki S. O niwelacji i przygotowaniu terenu pod budowę domków 2.—
Biegański J. smag. Hodowla zwierząt leśnych. Wyd. V 5.—
— Ziolołecznictwo. Wyd. II przy współudziale dr med. Marii Konarskiej i dr. med. Stanisława Rychtera 6.—
— Zielarz. Podręcznik dla zbierających zioła lecznicze. Z atlasem 4.—
Black H. J. Tresna psa. Z rysunkami. Wydanie II 1.50
Borecki A. Hodowla i pielęgnowanie kanarka. Wydanie II 1.50
Borysiewiczówna E. Praktyczna hodowla drobiu, dostosowana do gospodarstwa przemysłowego 3.—
Brzóska S. Pasieka w ogródku miłośnika 1.50
Brzozowski St. Agrest — Porzeczki. Wyd. III 1.50
— Brzoskwinie — Winogrona — Morele. Wyd. II 1.50
— Bzy — Konwalie — Narocyzy 1.50
— Elementarz ogrodnictwa, dla ogrodników i amatorów ogrodnictwa. W. II 1.50
— Hodowla róż w gruncie i doniczkach. Wyd. II 1.50
— Inspekt. Hodowla warzyw pod szkłem. Wydanie IV 4.—
— Kwiaty w pokoju. Wyd. II 1.50
— Nowy sposób hodowli truskawek. Wyd. IV 1.50
— Pieczarki. Wyd. III 1.50
— Szparagi — Rabarbar — Arcydzięgiel. Wyd. II 1.50
— Wieczny ogród owocowy i polskie ogrody formowe Rady i wskazówki racjonalnego zakładania sadów 1.50
Chester J. M. Pies. Wychowanie i rasy. Z rysunkami 1.50
Chrzastowski T. Napoje chłodzące: Lemoniady, Moszce owocowe. Kwas chlebowy i inne 1.50
Fischer T. Alejki i drożki — wskaz. bud. 2.—
Fischer J. Jan. Wykorzystanie wiatru w gospodarstwie. Z 50 rysunkami 3.—
Gnoliński K. Inż. Elektrotechnika prądów słabych 5.—
— Źródła prądu. Sygnalizacja domowa i alarmowa 1.50
— Telefonacja 1.50
— Telegrafia. Linie prądu słabego 1.50
— Sygnalizacja kolejowa 1.50
— Piorunochrony budynkowe. Wyd. II 3.—
Gologowski B. Wodociąg i kanalizacja w małych domkach i willach z 92 rys. i 4 tablicami 5.—
— Wodociąg w ogrodzie (wodotrysk itp.) 2.50

Grundy J. B. C. dr. Niemiecki dla wszystkich — najłatwiejsza metoda języka niemieckiego 6.—
Gatzman Z. Hodowla królików. Wyd. III z 32 ilustracjami 1.50
Hoppe I. A. Tanie domki. Plany i kosztorysy 5.—
Jankowski E. Ogródek miłośnika. Wyd. II 1.50
— Przeszczepianie drzew owocowych 1.50
— Zielona szata domów i szklan 1.80
— Żywoplot jako ozdoba i ogrodzenie 3.50
Kebkowski J. Cyklameny i primule 1.50
— Dalia (Georginie) 1.50
— Kwiaty dochodowe (ciężkie) w gruncie. Wydanie II 1.50
— Ogródki kwiatowe (z planami) 1.80
— Oranżerie, cieplarnie i inne budynki oszklone — ich budowa i użytkowanie. Z 50 rysunkami 4.80
— Zakładanie i pielęgnowanie ogródków przy dworcach i willach. Z planami i rysunkami 5.—
— Zielenie (Chryzantemy). Hodowla w gruncie i doniczkach 1.50
Maciejewski J. Najlepsze gruszkę do sadzenia u nas 1.50
Makowski S. Walka z chwastami w ogrodzie 1.50
Makowski Z. Zwalczanie szkodników i chorób drzew i warzyw 1.50
— Szkółkarstwo drzew i krzewów ozdobnych i owocowych. Z 26 rys. 3.60
Modelski J. Podręcznik do powiększania metalami 3.70
Müller W. Szkoła śpiewu kanarka z dodatkiem: Księga leżów 1.50
Nehring E. Arbuzy, melony i tykwy uprawa gruntowa 1.50
— Dwanaście miesięcy pracy w ogrodzie. Wyd. II 1.50
— Hodowla pomidorów w gruncie i na balkonach 1.50
— Jak racjonalnie nawozić ziemię w w ogrodzie 1.50
— Jak wykorzystać ogródek warzywny 1.50
— Kaktusy w mieszkaniach. Z piętnastu rysunkami. Wyd. II 1.50
— Kwiaty cięte w mieszkaniu. Ozdabianie i konserwowanie. Z 26 ilustr. 1.50
— Ogród i pasieka przy szkołach powszechnych i rolniczych 1.50
— Ralmy w mieszkaniu. Wydanie II 1.50
— Pielęgnowanie kwiatów w mieszkaniu. Wyd. II 1.50
— Pielęgnowanie drzew i krzewów owocowych w lecie i zimą 1.50
— Siatka — Rzodkiewka — Rzodkiew na sprzedaż i dla siebie 1.50

Nehring E. Upiększanie balkonów 1.50
— i okien kwiatami 1.50
— Uprawa warzyw na własny użytek. Wyd. III 1.50
Scholtzówna A. Ogródki nowe (nowoczesne urządzenie ogródków). Z przedmową prof. S. Gł. Gosp. Wiejsk. i Polt. Warsz. Fr. Krzywda-Polkowskiego. Z 56 ilustracjami 9.—
Wasiewicz Cz. Zakładanie ogródka owocowego drzewa zwykłe i karłowate 1.80
Zachwieleński J. dr. Przewodnik do wypychania ptaków i ssaków. Z rys. 1.50
Zatorowski K. Moje Do-Re-Mi-Fa-nika śpiewa z t. I. II po 1.—
Biblioteka zdrowia:
Tom 1. Dr. Behr. Skleroza-zwapnienie naczyń. Zapobieganie, leczenie, środki skuteczne, dieta 2.80
2. Dr. Hope. Hemoroidy — Zylaki. Objawy przyczyny, trwałe leczenie. Skuteczne nowoczesne środki 3.—
3. Dr. Jan Dybowski. Choroby wątroby i dróg żółciowych. Powiększenie wątroby, żółtaczka, rak wątroby. Przyczyny, zapobieganie, leczenie, dieta 2.—
4. Dr. F. Wolf. Jak obniżyć wysokie ciśnienie krwi. Udar sercowy, utrata siły życiowej, przedwczesna starość i jak ich uniknąć 2.—
5. Dr. E. Kula. Cukrzyca. Skuteczne i trwałe leczenie 3.—
6. Dr. Behr. Kamienie żółciowe i nerwowe 2.50
7. Dr. Hope. Reumatyzm — Artretyzm — Ischias 2.80
12. Dr. Aleks. Żebrowski. Nosa, gardło i krtań choroby, wskazówki jak unikać, jak rozpoznać, jak leczyć i jak się podczas nich zachować 2.50
13. J. H. Leczenie wody według Przysznic, Ks. Kneippa, Justa, Dr. Cartona i innych. Z 22 rysunkami 2.20
Mgr. J. Biegański — Dr. E. Wasilutynski. Reumatyzm — artretyzm — leczenie ziołami. W opracowaniu dla wszystkich. Z 1.80
J. Helski. Odżywianie nowoczesne. Z 5 tablicami 2.20
Dr. E. Wasilutynski — Mgr. J. Biegański. Choroby nerek (przebieg, przykłady leczenia, dieta). Leczenie ziołami w opracowaniu dla wszystkich. Z 2.20

Do nabycia

w Księgarni Wiktora Kulerskiego — Grudziądz

Plac 23-go Stycznia nr. 4/6

Zamówienia zamiejscowe skuteczne są za poprzednim nadesłaniem należności oraz kosztów pości (Porto 1 książki wynosi 15 groszy, 2-3 książek 25 groszy, powyżej 3 książek 30 groszy)

„Gazeta Grudziądzka” wydanie główne wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wyd.: I. (Pomorze), II. (wojew. centralne, kresy wsch. Małopolska i zagranica) III. (Wielkopolska i Śląsk) wraz bezpłatnymi dodatkami: „Gospodarz i Oświecenie”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży”, „Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnoszeniem do domu złotych 3.90, miesięcznie 1.50, w Wolnym Mieście Gdansk 1.50 guldenców, za granicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 3.00 franków, w Belgii 6.50 belgów, w Holandii 2.50 guldenców hol., w Niemczech 4 RMK, w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 33 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6.00 koron duńsk., w Szwecji 5 koron szwedz., w Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1.50 dol. w innych krajach równowartość 1.50 dol. ameryk. — Ogłoszenie drobne słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie najtańszej 2 zł tylko za gotówkę z góry — Redaktor odpow.: Stanisław Kunz sen. Grudziądz ul. Piłsudskiego nr. 78. — Drukarnia Zakładów Graficznych i Wydawniczych Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu Droga Łąkowa — Konto rozrachunkowe nr. 1 Grudziądz; Konto P.K.O. Poznań nr. 200.420